

Fiiggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajdusoboszló, ö. l. Rákoczy ut
36. szám alatt, ahova a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Főszerkesztő és kiadóigazgató:
halmaji BOR JÁNOS.

Felhasznált szerkesztő:
Dr. vitéz SIMON ÁRPAD.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egyéves 2 pengő.
Vidéki előfizetőknek 2 pengő 50 fillér. — Lapzárta
szombaton délelőtt 10 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Bocskay“-könyvnyomdájában, Hajdusoboszló, Főter.

Aratási gondolatok.

Aratás idején egészen röviden és töredékesen három gondolatot szeretnénk elmondani egyet-mást.

Először beszélünk kell azokról, akik aratnak. Egyszerűbben és világosabban megfogalmazva, e fogalom alatt a gazdákat értjük. A gazda pedig olyan egyént jelent, akinek a birtokában vagy birtolatában föld van. A gazda és a föld összetartozó fogalmak, egyik a másik nélkül még a mi modern és védettségi intézkedéseket létrehozó korunkban is elképzelhetetlen. „Az Isten és a föld mindig ugyanaz maradt“ mondja a régi közmondás. A gazda változik. Gazdának lenni annyit jelent, mint a földért áldozatot hozni. Ez az áldozat pedig a mai időkben sokszor többet jelent, mint amennyit a föld juttat viszonzásképpen. A karbantartás, az adófizetési kötelezettség, a vetőmag, a különböző aratórész és géprészek, az elemi csapások, az időjárás okozta károk annyira lecsökkentették a holdankénti termést, hogy tiszta haszonról beszélni szinte komikus és ünneprontás számba menő dolog. Gazdának lenni ma annyit jelent, mint terhet hordozni, de nem jelenti egyúttal az életlehetőségnek nagyobb és színesebb akkordját. Az aratás haszna ma azoké, akik nem vetettek, a magyar élet sokszor idegen fajú és vértü vámszedő, tehát nem azoké, akiké a föld, az aggodás, a verejtékezés, az áldozat hozatal, a küzködés. Az utóbbi időkben felületesen az az állítás szert nagy népszerűsége, mely szerint ma ismét csak a gazdákra jár jó világ „kies honunkban“. Aki ilyet állít, nem néz a dolgok gyökeréig és nem látta még soha a cséplés utáni piacra irányuló kocsiforgalmat. Máról holnapra élnek a gazdák, alig van valami kitartásuk. A termés már aratás előtt sokszor nem az övéké. Csak a szabályt erősítő kivételeseknek marad valamilyük a tavaszi piacokra.

Beszélnünk kell azokról, akik aratnak. Reggeltől estig, valóságilag látástól vakulásig dolgoznak, úgy dolgoznak, mint akiket korbáccsal ütnek, verejtékeznek, mint az igavonó állatok. Jóformán kenyéren, szalonnán és maguk főzte lebbencs vagy krumplilevesen élnek. Egyik nap úgy, mint a másik nap. Öt-hat orahosszat alszanak, egy kiváló kutatónk megállapítása szerint „átlagban minden tízpengőst testsúlyuk egy kilójával fizetnek meg“. Számukra most nincs vasárnap és nincs munkaszünet. Megsíványodnak, inukszakadtából dolgoznak, egész télen munkátlanul tengődnek és most aratják a más gabonáját. Származásuk szerint ezek az emberek magukat parasztnak nevezik, valójában azonban proletarok ezek, közelebbi meghatározással agrárproletarok, állandó létbizonytalanságban élnek és sok tekintetben kiszolgáltatottak. A bizonytalanság, a nyomorúság megtestesítői. Hajdusoboszlón s általában Hajdúvármegyében a viszonyok jobbakk az országos átlagnál. Más vidéken azonban az aratómunkásság helyzetét lehet lázítóknak is nevezni és lehet hihetetlennek is szépitni. A magyar filmekben rendszeresen énekelve dolgoznak az aratók és a marokszedő lányok. Az elfáradt, az összetört, a legyengült, a nap hevétől megkínzott embernek nem nagyon esik jól a nóta, Kenyérharc folyik itt. Elkeseredett, irtózatoss, életre, egészre menő könyörtelen küzdelem. Nem úgy aratnak, ahogy a mozivásznnon mutatják, sokkal több keserűséggel és sokkal több sorsukban való lemondó, különböző megnyugvással. Nóta helyett inkább panasz és keserűség fakad az ajkukon. Beleenyugodtak sorsukba.

Talán legelőször kellett volna szólanunk az aratás lényegéről, az összetakarított gabonáról. A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint jó termés várható. A termés az élet. A magyar életben kevesebb lesz talán egy fokkal a kenyérgond, több lesz az öröm és boldogság. A

bő termés gazdának és aratómunkásnak egyaránt a létfeltételt jelenti. De nemcsak nekik, hanem ennek az egész országnak a jövője is sok tekintetben függ attól, hogy a várakozás boldog valósággá változik-e. A jó termésben van kenyér, meleg téli ruha, sok lakodalom, ringó bölcsők, a jó termés jelenti a jövőt.

Ady Endre egyik versében arról enekelt, hogy ezen a magyar földön és magyar mezőn minden igekezetet hiábavaló. Itt nincs segítség és nincs menekülés. „Itt már minden, minden haszontalan, őszben, télben, tavaszban, lomh: nyarban, a nagy Mezőn nem fordulhat csoda.“ Mi hiszünk abban, hogy lesz itt változás, hogy jóra fordul minden, hogy megszűnik az átok és a romlás és szebb jövőre áldott hajnalai ragyognak ránk a múlt és a ma szomorúságai után.

A Nemzeti Egység Párt hajdusoboszlói munkáscsoportja megalakult.

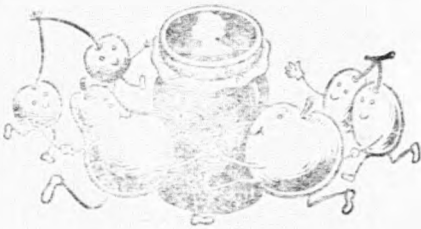
Vasárnap reggel 8 órakor a Bocskay polgári olvasókör helyiségeiben tartotta alakuló értekezletét a hajdusoboszlói Nemzeti Egység földműves munkáscsoportja a tagok élénk részvétele mellett. A megjelentek mintegy 1500 főnyi szervezett földműves munkást képviseltek. Üdvözlés után Bor János nyug. ref. isk. igazgató-tanító felhívta a tagértekezlet figyelmét vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek a debreceni gazdaggyűlésen elhangzott nagyszabású beszédére, amelyben a nemzet dolgozó társadalmát az ország politikai és gazdasági boldogulása érdekében tömörülésre szólította fel. Ennek a társadalomnak egyik értékes része a magyar földműves munkásság negyedszázados tábora. A kormányelnök egy megelégedett, a boldogulás útján álló nemzetet óhajt látni, amelynek létrejöttéhez első feltétel az összefogás, megértés, munka és hazaszeretet. A magyar földműves munkásság eddig is a nemzeti keresztyén politika bástyája volt. Ezt a pozícióját a jövőben sem adhatja fel s ott kell állani a mai kormányzat oldalán, ha részese akar lenni a ránk közeledő elmaradhatlan szociális haladásnak és

saját boldogulásának. A szavak, szóözönök, szófecserlések, fenyegetések-stilusu támadások, szennyiratok ideje lejárt, most már cselekedni kell. Kérdezi, hogy helyes-e a munkásság vitéz Imrédy Béla miniszterelnök és a mai kormány jobboldali, keresztyén nemzeti irányzatú politikáját s ha igen, hajlandó-e ily irányban megalakítani a Nemzeti Egység hajdusoboszlói munkáscsoportját? Általános, lelkes hangulatban egyhangulag kimondotta a tagértekezlet, hogy megalakítja a nemzeti egység földműves munkáscsoportját és felszólítja a munkásságot, hogy abba ez év őszéig minden helybeli munkás lépjen be. Egységben, tömörülésben van az erő s ha a munkásság kitűzött céljainak megvalósításához ragaszkodik, egy táborba kell összefonódni. Tagsági díj nem lesz, mert a nagycsaládu, szegény munkások a betevő falatot nem vonhatják el családtagjaiktól. A munkáscsoport önkéntes adományokból, népmulatságok jövedelméből és egyéb akciókból fogja magát fenntartani. Egy helyiség bérléséről fog gondoskodni, szíves-lelkesül támogatja a munkások lakások építését kérelmező akciókat s a munkásság jóléti, egészségügyi, közművelődési, szociális boldogulásáért illetékes helyeken minden lehető lépést megtesz. A közjót előmozdító munkásságában a megértés, a felsőbb hatóságok iránti tisztelet, a munkaadó birtokos társadalom iránt érzett békeszeretetet vezérli. Összefoglaló legfőbb cél: Hűség az Istenhez; hűség a házához; hűség ahhoz a keresztyén valláshoz, amelyben ki-ki felnevelkedett; hűség a magyar nemzet alkotmányához, törvényeihez, törvényintézkedéseihöz, hatóságaihoz; hűség a szoros családi kötelékek fenntartásához, hűség a kenyéradókhöz; hűség, kitartás a munkásság jogos és megvalósítható igényeihez; a munkászeretet és testvéries érzés fejlesztése; tekintély tisztelet.

Vitéz B. Nagy József szemellenőrzés részletesen ismertette ama szociális munkakört, amelynek korlátai között és megvalósítása érdekében fog működni a munkáscsoport. Őszig, ha a nagyobb mezei munkák véget érnek, legalább 3000-re kell kiegészíteni férfiakból és nőkből a csoport taglétszámát.

Ezután megválasztotta a munkáscsoport a vezetőséget. Elnök lett Bor János ny. ig.-tanító, alelnökök id. Dancs István, Nagy Károly, pénztárnok és jegyző vitéz B. Nagy József, ellenőr Eles János. Ezután 22 tagú választmányt alakítottak a következő tagokból:

Friss tartósak maradtunk

OETKER
BÉRESPORRAL

vitéz Szénási Ferenc, Szakács Antal, Domokos Gábor, Kóte Lajos, vitéz B. Szabó Ferenc, Szabó Sándor, Császi Károly, Kálmán Sándor, Vég Antal, Biri Sándor, Kiss Károly, Szerepi József, K. Szabó Bálint, Kiss Lajos, Faragó Ferenc, Sovágo József VII. tiz., Kálmán János, Baranya János, Sándor Károly, Pap Lajos, Barta Dániel, Szokolai Gábor.

A tagértekezlet ezután az elnökség indítványára elhatározta, hogy vitéz Imrédy Béla miniszterelnököt, dr. Tasnádi Nagy András országos Nep.-elnököt, kerületünk általános szeretetben álló népszerű képviselőjét, Lossonczy István főispánt, Rásó István alispánt, dr. Márton Gábor polgármestert, dr. Békésy Jenő kerületi és dr. Adam Gyula városi pártelnököket üdvözlő és hathatós támogatásukat kéri.

Maklary Károly püspök halála.

Mélyseges gyásza van a tiszántúli református egyházkerületnek. Az 1936-dik év december havában püspökké választott és beiktatott Maklary Károly püspök, aki családjával együtt penteken indult volna Svájcba hosszabb nyári üdülésre, pár napi betegskedés után epehólyag gyuladásból előállott szivgyengeségben csütörtök délután félnegy órakor egyházi munkásságának legjavában, 62 éves korában váratlanul meghalt. Hirtelen halála országos részvételt keltett. Alig másfél éve foglalta el az egyházkerület bizalmából a püspöki méltóságot. Fáradhatatlanul dolgozott, munkálkodott egyháza és a debreceni kollégium érdekében. Ez év őszén a debreceni kollégium 400 éves fennállását ünnepli meg. A nagyszabású országos kulturális ünnepség, valamint a Debrecenben augusztus végén tartandó reformátusok világkonferenciájának előkészítő munkálatai teljes erejét igénybevétele. De az Úr Isten kilürkészhetetlen akarataból most már kihullott kezéből a főpásztori bot s a közös emberi sors véghatárához ért. Egy millió lélekszámú egyházkerülete s az egész református egyetemes egyház, valamint felesége, három férjes leánya és kis unokái gyászolják. Temetése július 10-én, vasárnap délután fog nagy gyászpompával a debreceni ref. nagytemplomból végbemenni. Maklary Károly püspök felett a gyászbeszédet a nagytemplomban dr. Ravasz László titkos tanácsos, dunamelleki püspök, a sirnál bucsuztatót pedig Uray Sándor egyházkerületi főjegyző, debreceni lelkész fogja tartani. A köztemetőben ezenkívül a főiskola, az Orle., az Orte. és más intézmények képviselői bucsuztatják.

A megboldogult püspök utódjául Makay Sándor debreceni egyetemi tanárt, a kiváló hittudóst és nagy író, volt erdélyi református püspököt és Harsányi Pált, a békébanati egyházmegye izzó lelkületű esperesét, gyulai lelkészt emlegetik. Arra való tekintettel, hogy a debreceni kollégium 400 éves fennállásának emlékére rendezendő ünnepségek három hónapon belül lezajlanak, a püspökválasztás elrendelésének és a beiktatásnak rövidesen meg kell történni, vagy pedig az ünnepségek elhalasztása válik szükségessé.

Légoltalmi tájékoztató.

I.
Allig fegyverben a világ. Lényegtelen események háborút idézhetnek elő, mely kegyetlenségében a világháborút messze felülmulja. A harci eszközök műszaki tökéletesítése az ország közvetlen megtámadását teszi lehetővé. Városok, falvak, de minden egyes ház ellen is irányulhat a jövő háboru pusztító támadása. Azé a háborúé, amely nem lesz csupán a hadseregek egymásközötti harca, hanem nemzetek irtóhadjárata. Az ország hadszíntérre változik. Gyermekek és nők, aggok, betegek és tehetetlenek ellen irányul a jövő háboru légitámadása, amely eképen a nemzet ellenálló képességét alapjában megrendítse.

Annak az óriási veszélynek megfontolása után, amit a különböző államok légi erejének állandó fejlődése és a kulpolitikai helyzet bizonytalan volta jelent számunkra, könnyen belátható, hogy a védelem kiépítése és részleteinek aprólékoságig menő tökéletes kidolgozása nemcsak nemzeti létünk, hanem egyéni életünk fennmaradásának is egyik alapfeltétele. Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy a repülő erők a maguk fegyvereivel olyan csapásokat mérhetnek a kellekőképen fel nem készült, vagy védtelenül kiszolgáltatottellenfélre, amelyek annak létét alapjaiban rázzák meg.

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy ennek a rendkívüli mértékben fontos problémának komolyságát sokan még nem érzik át teljesen, vagy pedig félreértik. Bizonyos, hogy teljes és tökéletes védelem a légitámadások ellen nincs, de be kell látnunk, hogy egyéni életünk védelme és legfőbb lényegi anyagi javaink oltalma, földi létünk minden energiát kívánó probléma, melynek megoldásáról az emberi lehetőségek határain belül gondoskodni kötelességünk.

Hiányzik nálunk a társadalom némely rétegeiben a légoltalom kivételével szemben a kellő belátás és egyetakarás és ez bizonyos mértékig érthető is. A háboru befejezése óta immár csaknem két évtized telt el a béke építő munkájában, melyet háborus gondolatokkal megzavarni, folytonosságát megakasztani, fejlődését csorbítani sokak szerint meg nem bocsátható bűn, vagy legalább is vétke könnyelműség. A béke építő éveit azonban nemcsak az egyetemes emberi művelődés áldásait hozták a földre, hanem teremtettek minden emberi tapasztalást, sőt várakozást felülmuló sebességgel (óránként 660 km.) és teherbirsu gépeket, melyeknek anyagromboló és tömegfélemlítő ereje nem

NIKOPÁLL szipkában

NIKOPÁLL betéttel dohányozzon,

mert az egészségre ártalmas nikotin, pyridin, kátrány, gyanta stb. származékok ezáltal nem jutnak a szájba és a tüdőbe. Minden dohányfajtszékében kapható

1 elegáns bakellit szipka és 5 betét ára 1.50 P
4 betét, mely 40 cigarettára elég — 1.16 P

lehet vitás. A fegyverkező államok már csaknem mindenütt a nehezen mozgatható, felszerelésében és ellátásában nagy anyagi áldozatokat kívánó tömeghadseregek mellett a kisebb, de műszakilag kitűnően képzett és csaknem korlátlan mozgékonyaságú légi hadsereg felállításának gondolatát is iparkodnak megvalósítani. Bizonyos, hogy ma meg nincs állam, mely teljes anyagi és műszaki felszereléssel készen állana a légi háborura, mert egyik sem hozhat olyan mérhetetlen anyagi áldozatokat, amilyeneket a folytonos műszaki fejlődés követel, mely ma elavultnak jelenti ki azt, ami tegnap még új volt. Mindamellett az a soha nem tapasztalt fegyverkezési láz, mely urra lett az egész világon, a légi erők kiépítése és a légi támadások eszközeinek fejlesztése jegyében zajlik szakadatlanul.

Tehát fontos a légoltalmi kiképzés, hogy mindenki megszerezze azokat az ismereteket, hogy az elkövetkező háboru idején légi támadások alkalmával megfelelő magatartást tanusítson, magán, vagy hozzátartozóin segítsen, vagy pedig, mint leendő légoltalmi szolgálatos, a köznek teendő szolgálataiban kellő tájékozódást és kiképzést szerezzen.

(Következő rész: Trianoni helyzetünk.)

Szelekovszky Ernő.

Ha nem védöd a Csónán Hazát,
hogyan védöd Nagy-Magyarországot!

Peng a kasza.

Az alföldi rónaságon,
Dunántúli dombos tájon,
Amerre a szem csak láthat,
Suhogtatják az élesre —
Fent kaszákat!

„Keresztekbe” gyúl az „élet”!
Gazda szeme vigan éled!
Az aratók izzadnak bár,
Mégis a szép nótáiktól —
Zeng a határ!

Verejtéktelt s vérrel ázott,
Magyar föld, légy százszor áldott,
Hogy éljen itt szerzte néped,
Boldogabb, szebb, vigabb, újabb —
Ezredévet!

CEGLÉDY ANTI.

H I R E K.

— A református templomban ma délelőtti 9 órakor Békésy Lajos lelkész, 11 órakor Demjén Ferenc lelkész prédikál. A délelőtti 11 óras istentiszteleten, az alapige felvétele előtt, térfi kvartett énekel. Délután 3 órakor Kovács Lajos vallásoktató-lelkész végzi az istentiszteletet.

— Kinevezték az új járásbíró-sági elnököt. A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. K. Nagy Zoltán debreceni kir. törvényszéki bírót a hajdusoboszlói kir. járásbíró-ság elnökévé nevezte ki. Az új elnök aranygyűrűs doktor, kiváló jogász és bírós kinevezése valódi érdemek jutalma.

— Előléptettek Beliczky Kálmán rendőrfőtanácsost. A kormányzó Beliczky Kálmán címmel és jelleggel felruházott rendőrfőtanácsost, a hajdusoboszlói m. kir. rendőrkapitányság vezetőjét a VI-ik fizetési osztályba valóságos m. kir. rendőrfőtanácsossá nevezte ki. A kinevezés országszerte ószi örmöt kelte. Beliczky rendőrfőtanácsost kinevezetése alkalmából nemcsak a hivatalos körök, hanem a helyi társadalom tagjai közül is igen sokan és a legszívesebben üdvözölték.

— Előléptetések az államrendőrségen. A belügyminiszter Erdős Béla hajdusoboszlói államrendőrségi segédfelügyelőt rendőrfelügyelővé, Vass Mihály detektívet a X. fizetési osztályba léptette elő.

— Előléptetés a kir. adóhivatalnál. A pénzügyminiszter Tollas József hajdusoboszlói kir. adóosztály adófőtisztje léptette elő jelenlegi állomáshelyén. Tollas adófőtiszt a védett kisgazdák felügyelőhatóságához beosztott kir. adóhivatali szakközeg.

— Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága július 11-én reggel 9 órakor, kisgyűlése pedig ugyanaznap délelőtt fél 11 órakor Lossonczy István főispán elnöklése élén ülést tart.

— A református presbitérium július 3-án Demjén Ferenc lelkész és dr. Márton Gábor polgármester-főgondnok elnöklése alatt gyűlést tartott. Az egyház 1937—38. tanévi iskolai költségvetése egyhangúlag elfogadott. Kigyós Sándor vajdazugyi tanyai ref. tanító rendes tanítótá leendő előléptetésre terjesztett fel.

— A Szent Jobb július 3-án vasárnap este 7 óra 27 perckor vonult át Hajdusoboszló vasútállomáson. Nagy tömeg nagy tiszteletadással fogadta. A hivatalos hatóságok, tűzharcosok is résztvettek e tiszteletadásban.

— Üvegyár létesítéséhez kér megfelelő telket a várostól egy József kir. herceg elnöklése élén álló tőkeerős társaság. Dr. Márton Gábor polgármester melegen támogatja a hozzá juttatott kérelmet s a vasút mellett, a szováti átjárónál fog kijelölni területet az üvegyár céljaira.

— „Hajduviz” néven hozta forgalomba a hóforrásokból előállított üdítővizet a Koncsok László palackozó üzem. A „Hajduviz” igen kellemes, kissé savanykás üdítő viz, amely hivatva lesz az Alföld kevéserékű ugynevezett üdítő vizeit kiszorítani. A „Hajdusoboszlói Gyógyviz” is nemsokára forgalomba kerül.

Az ipartestület székhelye

Hajdusoboszlón, Rákóczi-utcán eladó. Érkezni lehet: Cseke Péter ipartestületi elnökkel.

Eladó a Rákóczi-utca 83. számú házassudvar. — Érkezni lehet: Czegléd István tulajdonos Főtéren levő trafikjában.

A debreceni kollégiumi kántus múlt szombaton este tényleg sikeres hangversenyt rendezett fűrdők területén a Ref. Szeretetszövetség javára. Ezzel nyitotta meg a nevesebb magyar fűrdőhelyeken tevékeny sorozatos hangversenykörútját. Este 9 óra a helyben és vidéki érdeklődő közönség teljesen megtöltötte a gyógyfürdő tenger nyitott éttermét és az előtte lévő szabad teret. Békény Lajos helybeli lelkész üdvözölte a megjelenteket. Dr. Szabo Zoltán városi főjegyző óriási hatással szavaltá Tollas Béla lelkész: „Erők a dal” című költeményét. Dr. Magyari Mihály magyar népdalgyűjtő lelkész jatszott nagy technikai készséggel negyedik Szabo Lajos tükör a Szeretetszövetség alkalmas munkásságát ismerette. Soly ossy József miképcsi lelkész vidám kollégiumi histórikai és kedélyes verseket adott elő, 7-8 énekszámot, Szegedy Gyula karmagy szakavatott vezetése mellett. A kántus ünnepély 200 pengőn felüli összeget jövedelmezett a Szeretetszövetség arházaia javára. A Wohlberg testvér-kórus után 5 pengő külön adományt nyújtottak a Szeretetszövetség jelen volt újkorának.

Református nagygyűlések. Aug. 10-án Debrecenben lesz a Magyar Református nagygyűlés, amelyen több száz külföldön élő magyar református jelenik meg. Augusztus 24-26. napjain pedig a Református Lelkészgyűlést tartja konferenciát Debrecenben. Bevonta az előkészítőbizottság a gyűlések rendezésébe Hajduszoboszló városát is. A Békény Lajos lelkészrel folytatott előzetes megbeszélések értelmében, ezeken a napokon úgy a világyűlés külföldi résztvevőit, mint a lelkészeket kirándulásokra hozzák a hajduszoboszlói fűrdőbe. Ami ügyes rendezés mellett éri reklámjait szolgál már is világhírűvé vált gyógyfürdőnknek. Sőt tervbe vette a rendezőség azt is, hogy a nagy számban jelentkező hely- és külföldi vendégek egy részét, külön autóbusszjáratok beállásával, Hajduszoboszlóra hozzák ki elszállásolás végett, mert Debrecen ennyi idegen részére nem tud megfelelő éjjeli szállást adni.

Panaszt nyújtottak be a kir. közigazgatási bírósághoz Gónczy Antal, Nagy Ferenc városi képviselők és társai a múlt év június havában megtartott városi ügyészválasztás ellen.

Végzetes fürdés. Egy cserkészcsapattal utazott Egerbe Kálmán János 18 éves hajduszoboszlói cserkész. Fürdés közben véletlenül görcsöt kapott és a víz mélyére merült, amelyben halálát lelte. Özvegy édesanyja hazaszállította. Julius 8-án délután rendkívül nagy részvét mellett temették el. Édesanyja és egy fiutestvére gyászolja.

A „János vitéz” szabadtéri első előadása a városi gyógyfürdőben tegnap este folyt le. A filléres vonatok ma délelőtt hozzák a sok vendéget a második előadásra.

A múlt század ünnepelt gondonka művésznőjének, meg az igazi magyar szobaleány-kisasszony története folytatódik a Magyar Lányok új számában. Sok szép elbeszélés, vers, érdekes cikke, beszámoló iskolai ünnepségekről, meg kiállításokról szórakoztatják a fiatal leányokat. Döntően műtárgyszámot kívánatra bárkinek küld a kiadó hivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 16. Előfizetési díj: negyedévre 4 pengő.

Házilasszonyok! Nem kerül pénzbe, mert ingyen kúdi Önnök, ha kéri a csinos kiállítású új „BEFŐZŐ RECEPTEK”, a Dr. OETKER GYÁR, Budapest, VIII., Conti-ut. 25. Befőzőpor minden fűszerűzeiben és szövetkezelben 12 fillérért kapható.

Orvosi hír. Dr. Csillag László orvos, a Bródy kórház orthopéd sebészeti rendelő orvososa rendeléseit a nyári fűrdőidény alatt Hajduszoboszló gyógyfürdőjében megkezdte. Rendelési idő: egész nap. — Rendelő: Dávidovics-házban, a fürdő mellett.

A hajduszoboszlói m. kir. állami polgári fiú- és leányiskola értesítője az 1937-38. tanévről. Szerkesztette vitéz Kósa Vince igazgató. A 38 oldalas értesítő lelkismeretes és gondos szerkesztésében felöleli a tanév történetét, a tanárszemélyzeti változásokat, az iskola tanulmányi ügyeit, a tanulmányi kirándulásokat, az ifjúsági egyesületek működését, az iskolai ünnepélyeket, a növendékek egészségi állapotát, a hivatalos iskolatogatókat, a tanulók segélyezését, a magánvizsgálatok megtartását és a tanév befejezését, a legszorgalmasabb tanulók jutalmazását. A tanártestület 12 tanárból és 3 hitoktató lelkészből állott. Jeles eredménnyel végeztek a fiúiskolában Szűcs Lajos I. oszt., Csendom Bálint, Fecso András, D. Szabó Lajos II. oszt., Ferencz Gusztáv, Kaszas Sándor III. oszt., Babotan László, Palagyi Tivadar-Zoltán, Márton József-Gyula, Miskolczi László-Ernő, Miskolczi Zoltán-Lajos IV. oszt. tanulók; a leányiskolában Keresztury Ilona, Szabó Irén, Zöld Róza-Eszter I. oszt., Balint Etelka, Miskolczi Mária-Erzsébet, Spitz Edit, Székely Piroška, Tóth Margit-Piroska, Veres Erzsébet-Ilona II. oszt., Borbás Lenke, Fekete Margit, Kovács Eszter, Nagy Irén, Szilágyi Vilma III. oszt., Bereczky Gizella, Boldizsár Vilma, Grosz Róza, Molnár Emma, Váczy Róza IV. oszt. tanulók. Statisztikával és az 1938-39. tanévre vonatkozó tudnivalókkal zárul az értesítő, mely izléses kiállításban Kovács Kálmán helybeli nyomdászunk nyomdájából került ki.

Lampart fűrdőkád melegítő kályhával — teljesen új — jutányos áron eladó. Megtekinthető dr. vitéz Simon Árpád ügyvéd lakásán, I., Rákóczy-ut 20. sz.

URÁNIA

Vasárnap fél 7 és 9, hétfőn este 9 órakor: Rózsahegy! Kálmán, Turay Ida, Rózsay Imre és Vaszary Piri szereplésével:

Talcsak pipelij Ladány!
Műsort bevezeti:
Magyar világhírű.

Julius 13-án, szombán fél 7 és 9 órakor: Az év leggrandiózusabb világfilmje:

A királynő álma
Spielo Affienus.

Műsort bevezeti: **Paramount** híradó.

— **Üdülés a kánikulában** a Bors em Jankó most megjelen új száma. Az ország legfrissebb vicclapjának most megjelent friss száma rengeteg vidám versben, viccben, rajzban ad helyzet képet az aktuális eseményekről. Hesz Ferenc vidám regénye a pompás rovatok és keresztregény 6 érekes jutalommal. Kerjén ingyen mutatószámot a kiadó hivatal: Budapest, V., Csáky utca 6.

BARBÓCZ
magannyomozó iroda
HÓFORRAS-TÉR 8. SZÁM.

Könyvnyomda-üzem áthelyezés!

Tisztelettel értesítem nagyrabecsült megrendelőimet, hogy az eddigi üzlethelyiségből

KÖNYVNYOMDÁMAT

áthelyeztem

I., HORTHY MIKLÓS-ÚT 2. SZÁM

(a Hajduszoboszlói Takarékpénztár melletti) saját üzletházamba, ahol könyvnyomdamban továbbra is a legolcsóbb árérték arányú személyes közreműködéssel mindenféle izléses kiállítású nyomtatványokat. Csaknem harminc éves szakmai munkálkodásommal nyert szak tudásomat a jövőben is nagybecsű megrendelőim szolgálatába ajánlom és szíves támogatást kérek

Kiváló tisztelettel:

KOVÁCS KÁLMÁN

könyvnyomdatulajdonos, Horthy Miklós-ut 2.

— Anyakönyvi hírek.

Házasság-ki hirdetések: Tökés Gyula és Ulvin Mária, Kácsari József és Berki Róza, Pap Sándor és Káta Etelka, Radácsi József és Gy. Kovács Julianna. Házasságot kötöttek: Pokorny Hermann és Simon Klára, Kis János és Gati Zsófia. Születések: Szűcs Károly fia Sándor-József, Bordán Lajos leánya Katalin, Kovács Sándor fia Zoltán, Magyar József fia Lajos, Komlós Lajos fia Lajos, Szűcs Sándor leánya Róza, Szénási Gábor leánya Julianna. Halálozás: özv. Kovács Lajosné — Szilágyi Eszter — 60 éves.

A magyar textilipar a Tiszántuli Ipari Kiállítás és Arumintavásáron. A Tiszántuli Ipari Kiállítás és Arumintavásáron egyik jellemvonása az, hogy mint országos kiállítás, a magyar gyár iparnak vidéki bemutatója. A magyar gyáripari ágak közül különösen a textilipar, továbbá a vas és gépipar azok az iparágak, amelyek a TIKAV-on mindig igen szépen jelentek meg. A TIKAV. értékelését jelenti az, hogy a magyar textilvállalatok elhatározták azt, hogy együttes kiállítás keretében jelennek meg, összesen mintegy 300 négyzetméter területen és bemutatják termelésük színét-javát. A TIKAV. vezetősége lépéseket tett annak érdekében, hogy a magyar bőrgyárak, továbbá a magyar vegyészeti gyárak is mentől nagyobb számmal képviseltessék magukat a TIKAV-on.

— **Bevezetik a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatot.** A felsőház ülésén Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a rendészeti kérdések megoldásával foglalkozva megemlítette, hogy azokkal egyenrangú a szociális kérdések megfelelő kezelése Bejelentette, hogy már elkészült a törvénytervezet, amely kifejleszti a venerális betegségek elleni küzdelmet és egyúttal a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat kérdését is megoldja.

Ügyes fiut nyomdász-tanulónak fizetéssel felvesz Kovács Kálmán könyvnyomdája, Hajduszoboszló, Főter.

— A háziipar

a Tiszántuli Ipari Kiállítás és Arumintavásáron. A háziipar a Tiszántul egyes községekben igen jól kifejezett és éppen ezért a TIKAV. vezetősége mindent elkövet annak érdekében, hogy a háziipari termékek a Tiszántuli Ipari Kiállítás és Arumintavásáron jó értékesítési lehetőséghez jussanak. Ennek érdekében az idei TIKAV-on egy u. n. háziipari udvart fognak építeni, amely magyaros kivitelével a nagyközönségnek a figyelmét külsőleg is magára fogja vonni. A háziipari udvarban a háziiparosok kedvezményes helydíj mellett jutnak helyhez. A kamara Török Ernő m. kir. háziipari felügyelő támogatásával szervezi a háziiparosokat s minden reménység meg van arra, hogy a háziiparosok szép számban vesznek részt a TIKAV-on.

— **Pályázat az 1938. évi ipari munkásjutalmakra.** A m. kir. iparügyi miniszter az iparkamara területén lévő ipartelepeken hosszabb idő óta megszakítás nélkül alkalmazásban álló és minden tekintetben érdemes idősebb ipari munkások részére az 1938. évben 7, egyenként 100 pengőnyi jutalmat szándékozik adományozni. Ezekre a jutalmakra a kamara pályázatot hirdetett. Pályázati felvételek az ipartelektől megtekinthetők.

— Hány hadirokkant és mennyi hadiözeveg van Magyarországon.

Budapest június 20-án a HON Sz országos vezetősége értekezletet tartott, amelyen megjelent és felszólalt Keresztes Fischer Ferenc belügyminiszter is. Az értekezleten mintegy 1200 tag jelelt meg s a hadirokkant törvény hibáiról panaszokdtak. A honvédelmi miniszter képviselőjében Horváth József ezredes tartott beszédet, amelynek folyamán szomorú számadatokat közölt a haligatósággal. Eszerint Magyarországon ez idő szerint 61,900 hadirokkant, 42,000 hadiözeveg, 58,305 hadigámolt és 2700 hadigondozott családtag és 1789 járadéksegélyes van. Horváth ezredes kijelentése szerint rövidesen rendkívüli segélyben részesülnek a 60 éven felüli hadiözevegek. Az értekezleten a hadirokkantak érdekében felszólalt vitéz Kenyeres János képviselő is.

— **Hajduböszörmény városi önálló gazdasági iskolát kap.** A múlt hét folyamán érkezett Böszörménybe a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendelete, amely szerint a minisztérium az önálló gazdasági népiskola építési költségeire 80 000 P államsegélyt adott a városnak. A városi közgyűlés tudomásul vette az államsegély megadását és kérte a minisztert, hogy az iskolát már az 1938-39-ik tanévben nyissa meg. Elhatározta a közgyűlés, hogy az önálló gazdasági népiskola összes dologi kiadásait, mint iskola fenntartó a város vállalja.

— **Közszükségleti cikkek árának feltüntetése.** Mindazok, akik közszükségleti cikkeknek, előállításukra szolgáló anyagoknak, valamint forgalombahozatalukhoz szükséges tartályoknak (ládáknak stb.) a közvetlen fogyasztás céljára való árusításával foglalkoznak, kötelesek az üzlethelyiségükben vagy raktárjukban levő eladásra szánt árukat, azok eladási árát alkalmas módon szembe-tűnően megjelölni. Az élelmiszerek eladási árát az üzlethelyiségben szembeöltő helyen elhelyezett árjegyzéken fel kell tüntetni, az edényben (hordóban, zsákban, vagy egyéb tartályokban) elhelyezett élelmiszerek eladási árát pedig az elhelyezésükre szolgáló edényre alkalmazott feliratokon is fel kell tüntetni. A raktárban, illetőleg üzlethelyiségben egymás mellett elhelyezett, azonos minőségű áru és csomagolási árukra nézve a külön-külön darabonként való ármegjelölés nem szükséges s azok árucsoportonként egy ármegjelöléssel is megjelölhetők. A kirakatokban elhelyezett közszükségleti cikkek árát fel kell tüntetni. A fenti rendelkezések megszegése vagy kijátszása kihágást képez.

— **Nem lehet többé szerelmet hazudni.** Egy angol tudós olyan készüléket talált fel, amely megmondja, hogy szerelmes-e valaki. Rendkívül érdekes cikkeket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely most megjelent. A legkiválóbb magyar írók novelláin, az érdekesítő cikkek dus során és a nagyszerű folytatások regényen kívül közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

— **A sebesülési érem utólagos megszerzésének határidejét meghosszabbították.** A múlt év végén tárgyalta le az országgyűlés a tűzharcos törvényjavaslatot, amely azóta törvényerőre emelkedve, a tűzharcosoknak bizonyos előnyöket biztosít. A törvény értelmében a honvédelmi miniszter újabb határidőt engedélyezett a tűzharcosi minőség igazolására. A törvény értelmében a tűzharcosi minőség a Károly-csapatkereszt, vagy a sebesülési érem megszerzésével kapcsolatban ismertetik el és az ezekre vonatkozó igazolványok beszerzése — feltéve, hogy az illetőnek az eredeti igazolása nincs meg — a honvédelmi miniszter újabb határidőt engedélyezett. Miután a kérvényekkel rendkívüli mértékben elhalmozották a minisztériumot, a honvédelmi miniszter a mai napon új rendeletet bocsátott ki, amely szerint a sebesültek érme igényjogosultságának utólagos elismerését célzó kérvények előterjesztési határidejét 1938 december 31-ig meghosszabbította. Ezen kérvényeket azonban csak azok terjeszthetik elő, akiknek a sebesültek érdeme Károly-csapatkereszt megszerzése végett van szükségük.

— **Adókedvezmény a tűzharcosoknak.** A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez rendeletet intézett, amelyben az 1914-18 évi világháború tűzharcosai érdemeinek elismeréséről szóló 1938. évi IV. t.-c.-ben kapott felhatalmazása alapján a honvédelmi miniszterrel egyetértően elrendeli, hogy az igazolt tűzharcosok adóját a törvényhatósági és községi legtöbb adófizetők névjegyzékének összeállításánál kétszeresen kell számítani. Ezt a rendelkezést első ízben az 1939. évre érvényes névjegyzék összeállításánál kell alkalmazni.

— **Kilenc hónapos termelési hiteleknek kapnak a gazdák.** A Magyar Nemzeti Bank alapszabályainak a június 23-án tartott közgyűlésen elhatározott s az országgyűlés tárgyalása alatt álló módosításai között igen fontos újítás a kilenc hónapos mezőgazdasági termelési váltók leszámitolásának lehetővé tétele. Az újítás célja az, hogy a mezőgazdaság idényszerű termelési hitelhez jusson. Az új váltótípus bevezetésével kapcsolatban a pénzügyminiszter ma megjelent rendelete a hat hónapon túl, de kilenc hónapnál nem hosszabb lejáratú váltók illetékét 2 százalékosan állapítja meg. E megállapítás a jelenlegi helyzettel szemben lényeges mérséklést jelent, mert az eddigi szabályok szerint minden hat hónapnál hosszabb lejáratú váltó után egységes 5 százalékos illetéket kell fizetni.

— **Megszüntették a tűzifa-kormánybiztoságot.** A rendelkezésre álló hazai, valamint a külföldről behozott tűzifakészletek az 1938-39. tüzelési évadban felmerült szükséglet kielégítésére elegendőnek mutatkoztak s ennek következtében a faforgalom terén az eddigi rendszer fenntartása nem látszott többé indokoltnak. A kormány tehát elhatározta, hogy a tűzifára megállapított legmagasabb (maximális) árakat hatályon kívül helyezi. Megszünteti a tűzifagyűjtés országos kormánybiztosának működését, valamint a tűzifa szállítási igazolványok rendszerét. A külföldi szállítási tűzifa továbbra is csak behozatali engedély alapján hozható be. A behozatali engedélyek ügykezelése a m. kir. Külkereskedelmi Hivatalnál fog történni. A tűzifára megállapított legmagasabb (maximális) ár megszüntetése természetesen nem jelenti azt, hogy a kormány a tűzifaárak indokolatlan kilengését tűrni fogja. A kormány mind a termelők, mind a fogyasztók érdekeinek szem előtt tartása mellett súlyt helyez arra, hogy a termelői és fogyasztói ár között csupán az árkülönbözet érdekében mind a belföldi termelőkkel létrejött kötések bejelentését fogja elrendelni és ezekből kiindulva fogja az árképződést a leg gondosabban figyelemmel kísélni. Végül a kormány gondoskodni fog arról, hogy a tűzifa-lebonyolítás ellátásában a szövetszervezetek az eddiginél fokozottabb mértékben kapcsolódjanak be.

9160—1938.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 25179—1938. I/a. sz. rendeletével a nyílt árusítási üzleteknek folyó évi szeptember 15-ig vasárnapokon és Szent István napján reggel 6 órától 9 óráig való nyitvatartását engedélyezte.

Hajduszoboszló, 1938. július 7.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

Nyomatott Kovács Kálmán „Bocskay”-könyvnyomdájában, Hajduszoboszlón. 1938—775

Nyilvános versenytárgyalási hirdetmény.

A Magyar Királyi Államvasutak debreceni üzletvezetősége a Hajduszoboszló állomásfelvételi épületében építés alatt álló büffé három éves bérletére nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatokat „Ajánlat a debreceni üzletvezetőség 8537—938 III. számhoz a Hajduszoboszló állomáson létesülő büffé bérletre” felirattal a Magyar Királyi Államvasutak Üzletvezetősége Debrecen címzéssel zárt borítékban (Debrecen, Ferenc József-ut 18. sz. II. emelet 51. sz. ajtó) 1938. évi július hó 15-én déli 12 óráig kell benyújtani. Bánatpénz 20 P. A részletes feltételeket és a szerződés tervezetét a debreceni üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet 51. sz. ajtó) a hivatalos órák alatt meg lehet tekinteni, miért az ajánlattevőkről feltételezzük, hogy a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve teljes terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Debrecen, 1938. június 25.

Máv. Üzletvezetőség
Debrecen.

357 1937. vgh. szám. Pk. 2764 1937.

Árverési hirdetmény.

Dr. Faragó Dezső budapesti ügyvéd által képviselt Kerekes és Arató budapesti cég javára 68 P tőke és több követelés járulékaik erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával, a hajduszoboszlói kir. járásbíróóság 1937. évi 1899. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1937. évi október hó 22-én le- és felülfoglalt és 1202 P-re becsült ingóságokra a kir. bíróság hajduszoboszlói 2764—1937. sz. végzésével az árverés elrendeltét, annak az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a alapján a végrehajtást szenvedő lakásán, vendéglőjében Kabán leendő megtartására határidőül **1938. évi július hó 27. napjának délutáni 3 órája** tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, vendéglői berendezés, evőeszközök, tányérok és a különféle tárgyak s egyéb ingóságokat el fogom adni.

Hajduszoboszló, 1938. évi június hó 29.-én.

Páll Ferenc
kir. bírósági végrehajtó.

— **A szilva értékesítése aszalás útján.** Ha a szilvatermés bőséges, az ára rendszerint igen alacsony, úgy hogy néha még a szedési és szállítási költséget is alig fedezi. Másképp alakul azonban a helyzet, ha a szilvát megszaljuk. Ezáltal a termék egyrészt elvonjuk a piactól és a jó aszaltszilvának korlátlan mennyiségben mindig jó ára van. Célszerű tehát, hogy a termesztők egyuttal — még közepes termés esetén is — aszalással is foglalkozzanak. Igen célszerű, olcsó és jó aszalót építhet magának minden termesztő aszerint a — rajzokkal és fényképekkel is ellátott — leírás szerint, amit a földmívelésügyi minisztérium kertészeti osztálya minden érdekeltnek egyszerű levelezőlapra díjtalanul megküld. A leírásban az aszalás menete is ismertette van. A levelezőlapon közölni kell, hogy hány darab, milyen koru szilvafának körülbelül mekkora terméséről van szó. A földmívelésügyi minisztérium a szilvaaszalást népszerűsíteni akarja. Ezért ilyen egyszerű aszalók építésére indokolt esetekben mérsékelt építési segélyt is hajlandó nyújtani.

9074—1938.

Hirdetmény.

A m. kir. statisztikai hivatal 2806—1938. számú rendeletére közhirre teszem, hogy a cséplési eredményeknek gazdaságonkénti feljegyzése az 1929. évi XIX. t.-c. alapján a folyó évben is végrehajthatik.

Az adatgyűjtést a cséplőgéptulajdonosok, gépészek, kezelők végzik a cséplésről vezetett feljegyzések és a cséplető gazda bemondása alapján, akik is a bemondott adatok valódiságáért felelősséggel tartoznak.

Ezért felhívom tehát az összes cséplőgéptulajdonosokat és cséplőgép berendezés gépészeit és kezelőit, hogy a statisztikai lapok kitöltésére vonatkozó utasítások beszerzése végett dr. Padrah Sándor városi aljegyzőnél (városháza, emelet 3. sz. szoba) haladéktalanul, de legkésőbb a cséplési munkálatok megkezdése előtt jelenjenek meg, ahol is a szükséges nyomtatványokat és utasításokat megkapják.

Figyelmeztetem a cséplőgéptulajdonosokat (bérloket, kezelőket) és a cséplető gazdálkodókat, hogy az 1929. évi XIX. t.-c. 15. §-a szerint: „Ha az adatszolgáltatásra kötelezett az adatokat hivatalos felszólítás ellenére sem szolgáltatja be és mulasztását elfogadható módon ki nem menti, a hiányzó adatokat az adatgyűjtő hatóság és hivatal állapítja meg és ennek közlésével kötelezi a mulasztót, hogy a költséget a határozat kézbesítésétől számított 30 nap alatt térítse meg. A meg nem térített költséget a mulasztást okozótól közadók módjára kell behajtani.”

Ugyanezen törvény 17. §-a szerint: „Aki tudva hamis vagy valótlan statisztikai adatot vall be, a jelen törvény szerint beszolgáltatandó adatot vagy az adatszolgáltatás érdekében kívánt felvilágosítást ismételt felszólítás ellenére a kitűzött határidőre igazolatlanul be nem szolgáltatja, illetőleg meg nem adja, vagy az adatok beszolgáltatását megtagadja, kihágást követ el és a bűntető igazságszolgáltatás egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló 1928. X. t.-c. rendelkezései értelmében pénzbüntetéssel büntetendő.”

Amennyiben az adatgyűjtés végrehajtása tárgyában bármilyen felvilágosításra van szükség, azt dr. Padrah Sándor városi aljegyzőtől lehet beszerezni.

Hajduszoboszló, 1938. július 6.

Dr. Márton Gábor
polgármester.**Allatvásári jelentés**

1938. évi július hó 9-iki heti vásárról.

	Felhajtatott:	Eladott:
Sertés	390 drb.	204 drb.
Ló	3	2
Szarvasmarha	2	2
Borjú	4	4
Juh	—	—
Kecke	3	2
Hízottsertés külön mértékben	—	68 86f.

Hirdessen a
„Független Hajduság”-ban.